

2.1. Udvalget er opmærksom på de praktiske vanskeligheder for Kommissionen og nødvendigheden af at forordningen vedtages i god tid af hensyn til

planlægningen af høsten 1977, men beklager at være konsulteret af Rådet med en frist, som er usædvanlig kort og ikke svarer til spørgsmålets betydning.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. januar 1977.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Basil de FERRANTI

Udtalelse om udkast til Kommissionens henstilling om erhvervsforberedelse for unge, der er arbejdsløse, eller som trues af arbejdsløshed

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er ikke offentliggjort i *De europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Kommissionen besluttede den 24. september 1976 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 145. plenarforsamling, afholdt i Bruxelles den 26. og 27. januar 1977, sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Carroll,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198,

under henvisning til forhandlingerne på den 26. januar 1977, og

under henvisning til brev af 24. september 1976, hvori Kommissionen for De europæiske Fællesskaber anmoder om Udvalgets udtalelse,

ud fra følgende betragtninger:

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 29. juni 1976 om at pålægge Afdelingen for sociale anliggender at udarbejde en udtalelse herom,

Det økonomiske og sociale Udvalg har altid understreget, at erhvervsforberedelse er vigtig og nødvendig for den samfundsmæssige, økonomiske og tekniske udvikling i Europa;

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for sociale anliggender på mødet den 13. januar 1977,

erhvervsforberedelse er vigtig for alle unge af begge køn og specielt for dem, der har forladt skolen ved undervisningspligtens ophør uden formelle uddannelsesmæssige kvalifikationer; dette gælder i særlig

grad i ugunstigt stillede områder eller i områder præget af erhverv, som kun giver begrænsede beskæftigelsesmuligheder;

der bør træffes særlige foranstaltninger, så at de unge efter endt skolegang bibringes kunnen og færdigheder efter andre metoder end de i skolen anvendte;

forberedelse af de unge med henblik på senere erhvervsarbejde bør også omfatte en orientering om de grundlæggende principper for de økonomiske og sociale strukturer samt arbejdslivets karakter — énstemmigt:

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE

1. Indledning

1.1. Kommissionens henstilling beskæftiger sig med unge, som ikke har fået en tilstrækkelig erhvervsuddannelse, og som derfor er arbejdsløse eller truet af arbejdsløshed. Disse unge (på under 25) udgør en meget stor procentdel af samtlige arbejdsløse unge i EF, hvor 925 000 unge mænd og 817 000 kvinder eller ialt ca. 1 742 135 var uden beskæftigelse i sommeren 1976. De foreslåede foranstaltninger skal i første række komme unge til gode, der forlader skolen ved undervisningspligtens ophør uden formelle uddannelsesmæssige kvalifikationer, således at der foretages en prioritering, hvor der i forvejen er sket en begrænsning.

1.2. Inden for rammerne af tidligere EF-foranstaltninger på erhvervsuddannelsesområdet ønsker Kommissionen at fremme tilvejebringelsen af midler og metoder med henblik på at sikre unge, som efter undervisningspligtens ophør og indtil de fyldte 25. år er arbejdsløse eller truet af arbejdsløshed, en passende erhvervsforberedelse. Erhvervsforberedelsen kan, som tilfældet kræver det, bestå i følgende:

- erhvervsvejledning;
- forbedret tilegnelse af de grundlæggende færdigheder og træning i deres anvendelse;
- orientering om de grundlæggende økonomiske og sociale principper om lovgivningen vedrørende social sikring og arbejdsmarkedsforhold, om arbejdsgiverorganisationernes, fagforeningernes og samfunds- og erhvervsorganisationernes respektive roller, arbejdslivets karakter, sikkerhed og hy-

giejne på arbejdspladsen, forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere osv.;

- bredt anlagt praktisk undervisning;
- praktisk arbejds erfaring.

1.3. Udvalget ønsker at understrege, at man i udkastet til henstilling påpeger nødvendigheden af, at arbejdsmarkedets parter inddrages i planlægningen af erhvervsforberedelsen og tilrettelægningen af erhvervspraktikken.

1.4. Udvalget konstaterer, at »work creation«-programmet i det mindste omtales inden for rammerne af aktionsoplægget. Det anmoder dog om, at Kommissionen for fremtiden beskæftiger sig mere intensivt med iværksættelsen af »work creation«-programmer, som er en forudsætning for uddannelsesforanstaltningernes endelige succes. Udvalget ønsker at henlede opmærksomheden på den kendsgerning at arbejdsløsheden blandt unge ikke kan løses gennem erhvervsuddannelse alene.

1.5. Udvalget er af den opfattelse, at man på konkret vis må søge at motivere de unge for at modtage en bedre erhvervsforberedelse bl.a. gennem information og økonomisk støtte.

1.6. Udvalget tilslutter sig Kommissionens udkast til henstilling og bifalder den hurtighed, hvormed Kommissionen har udført det forberedende arbejde.

2. Almindelige bemærkninger

2.1. Udvalget er principielt af den opfattelse, at et direktiv om erhvervsforberedelse for unge, der er arbejdsløse, eller som trues af arbejdsløshed i høj grad ville have været at foretrække. I betragtning af de såvel praktiske som tidsmæssige problemer, der er forbundet med vedtagelsen af et direktiv, kan det accepteres, at man for nærværende har valgt henstillingens form.

2.2. Udvalget forventer, at medlemsstaterne så hurtigt som muligt efterkommer henstillingen og træffer foranstaltninger med henblik på erhvervsforberedelse af unge, som er arbejdsløse eller truet af arbejdsløshed.

2.3. Udvalget forventer endvidere, at der så hurtigt som muligt udstedes et direktiv, som søger at løse hele spørgsmålet om ungdomsarbejdsløsheden. Endvidere er det nødvendigt, at man søger at samordne

den politik, der føres af de forskellige europæiske fonds med hensyn til ungdomsarbejdsløsheden (dvs. Den europæiske Socialfond, Den europæiske udviklings- og garantifond for Landbruget og Den europæiske Regionalfond).

2.4. I den foreliggende henstilling, som også Det økonomiske og sociale Udvalg har påpeget i mange udtalelser går man med rette ud fra, at en kvalificeret erhvervsuddannelse forbedrer de unges chancer og integrerer dem mere effektivt i det aktive liv. Chancer på arbejdsmarkedet er særligt vigtige for unge, da arbejdsløshed i de unge år ikke blot kan påvirke de pågældendes holdning til arbejdet, men — hvad vigtigere er — også deres holdning til det demokratiske samfund på ret katastrofal vis. Erhvervsuddannelse må naturligvis lægges til rette, efter mulighederne på arbejdsmarkedet, ikke mindst under hensyntagen til den fremtidige udvikling. Dette gælder også de i henstillingen omtalte erhvervsforberedelsesforanstaltninger.

2.5. Udvalget forventer, at Kommissionen udnytter alle muligheder for at foretage et skøn over arbejdskraftbehovets udvikling inden for de forskellige grene af det europæiske erhvervsliv således at der i de anbefalede erhvervsforberedelsestilbud kan tages størst muligt hensyn til udviklingen på arbejdsmarkedet. I denne forbindelse anbefaler Udvalget et samarbejde mellem på den ene side Kommissionen og på den anden side erhvervsforskningsinstitutterne i de enkelte medlemsstater, behovsprognoseinstitutterne, Det europæiske center for Erhvervsuddannelse (Berlin) samt arbejdsgivernes og arbejdstagernes organisationer. Det er også nødvendigt, at prognosearbejdet på regional plan finder sted i samarbejde med repræsentanter for erhvervs- og samfundslivet.

2.6. Udvalget anser det for vigtigt, at utilstrækkeligt kvalificerede unge gennem erhvervsforberedelse sættes i stand til på et senere tidspunkt at vælge den beskæftigelse, der tiltaler dem mest, blandt de forskellige aktiviteter inden for et bestemt fagområde og at specialuddanne sig på dette felt. I denne forbindelse bør man efter Udvalgets mening overveje, om en længere grunduddannelse i givet fald skal kunne afkorte længden af den senere specialuddannelse.

2.7. Den i Kommissionens henstilling omtalte erhvervspraktik kan være nyttig som supplement til erhvervsforberedelsen iøvrigt. I den må indgå særlige

uddannelsesprogrammer, således at de unge rent faktisk får gavn af den. Arbejdsgiverne bør på konkret vis motiveres for at oprette sådanne praktikpladser.

2.8. Udvalget er ikke blindt for de mangeartede problemer, der er forbundet med ind- og gennemførelsen af en sådan erhvervspraktik. Disse problemer må imidlertid være til at løse.

2.9. Under alle omstændigheder skulle der i forbindelse med den i henstillingen påtænkte høring og inddragelse af arbejdsmarkedets parter også være mulighed for at lade disse føre tilsyn med erhvervspraktikken under hensyntagen til praksis i de forskellige medlemsstater.

2.10. En effektiv erhvervsvejledning på et tidligt tidspunkt er efter Udvalgets mening af ganske særlig værdi. Også en vurdering af de unge gennem erhvervsvejledningen uafhængigt af skolens vidnesbyrd ville efter afdelingens mening være ønskelig. Derigennem kunne man konstatere tilstedeværelse af praktiske færdigheder (f. eks. af håndværksmæssig art), der ikke eller kun i ringe omfang er blevet lært og prøvet i skolen. Det er efter Udvalgets mening nødvendigt at der hurtigst muligt etableres et tættere samarbejde mellem de berørte undervisere og erhvervsvejlederne, således at disse kan basere deres anbefalinger til de unge på en længere elevobservation. Det stiller det spørgsmål, på hvilket grundlag der kan foretages en vurdering af de unges evner og anlæg, så længe disse ikke har fået en erhvervsforberedelse i skolen, og så længe erhvervsvejlederen ikke får lejlighed til at iagttage de unge intensivt flere gange i løbet af skoletiden. De prøver, de enkelte medlemsstater normalt anvender til vurdering af elevernes evner og anlæg, giver et utilstrækkeligt grundlag for en sådan utvivlsomt vigtig vurdering.

2.11. Der er principiel hjemmel for, at Socialfonden kan anvendes til erhvervsforberedelsesforanstaltninger (Rådets afgørelse af 22. juli 1975). Socialfonden bør imidlertid også operere med finansieringsmetoder, som gør det muligt at planlægge erhvervsuddannelsescentrenes virksomhed over flere år.

2.12. De uddannelsescentre eller -institutter, under hvilke erhvervsforberedelser skal henlægges, må udvælges omhyggeligt specielt hvad angår lærepersonals kvalifikationer, da der med de pågældende, pri-

mære målgrupper må stilles ekstra store krav til lærerkræfterne i pædagogisk og psykologisk henseende. Man bør derfor overveje, om ikke disse institutter bør modtage direkte støtte.

2.13. Erhvervsforberedelsen bør være en virkelig hjælp for de berørte unge og også opfattes positivt af disse. Derfor bør der medtages foranstaltninger, som kan tilskynde de unge til at gøre den nødvendige indsats, herunder information og økonomisk motivering. Begge aspekter omtales i henstillingen, men bør udmøntes mere konkret af medlemsstaterne.

2.14. Ifølge henstillingen skal medlemsstaterne selv foretage den endelige prioritering samt træffe endelig afgørelse om specifikke foranstaltninger. Udvalget tilslutter sig dette princip. Det anmoder dog om, at medlemsstaterne får tilsendt en oversigt over de foranstaltninger, der allerede er gennemført i visse lande, samt over resultaterne af disse foranstaltninger, således at konklusionerne heraf kan blive draget på nationalt plan. Udvalget forventer, at de enkelte medlemsstaters indberetninger til Kommissionen et år efter henstillingens ikrafttræden også gøres tilgængelige for samtlige øvrige medlemsstater.

2.15. Udvalget beklager, at Kommissionens oprindelige plan om at vedtage henstillingen allerede i efteråret 1976 ikke kunne gennemføres. Det forventer imidlertid, at henstillingen kan træde i kraft i 1977.

3. Særlige bemærkninger (til de enkelte afsnit i henstillingen)

3.1. *Indledningen* bør suppleres med følgende:

»... foranstaltninger, som på hensigtsmæssig måde fastlægges i samråd med arbejdsmarkedets parter«.

3.2. Sidst i afsnit A.2 (erhvervsforberedelse) tilføjes:
»Blandt disse bør først og fremmest de unge komme i betragtning, som har forladt skolen ved undervisningspligtens ophør uden formelle uddannelsesmæssige kvalifikationer«.

3.3. *Pkt. 3 d)* bør affattes således:

»Bredt anlagt praktisk grunduddannelse, som kan danne basis for udøvelsen af flere forskellige fag, og som kvalificerer de uddannelsessøgende til et bestemt arbejde inden for det valgte fagområde eller sætter dem i stand til på et senere trin at gennemgå en videre uddannelse«.

3.4. *Pkt. A.4* slettes.

3.5. *Pkt. 5* bør affattes således:

»Der bør ved erhvervsforberedelsen anvendes moderne pædagogiske metoder«.

3.6. *Pkt. 7* bør affattes således:

»De myndigheder, der finansierer erhvervsforberedelsen, bør, sammen med arbejdsmarkedets parter, sikre og kontrollere, at både undervisningen og arbejds erfaringen er af høj kvalitet og relevant for de uddannelsessøgendes behov«.

3.7. Sidste sætning i *pkt. 9* affattes således:

»Hjælpen til underhold skal være af en sådan størrelsesorden, at unge, der er arbejdsløse eller som er truet af arbejdsløshed, men som ikke deltager heri«.

3.8. *Pkt. C 11* suppleres med følgende:

»I denne forbindelse bør man udnytte erfaringerne fra erhvervsforskningsinstitutterne i de enkelte medlemsstater samt arbejdsresultaterne fra Det europæiske Center for erhvervsuddannelse (Berlin) og Det europæiske institut til forbedring af leve- og arbejdsvilkårene (Dublin)«.

3.9. *Pkt. C 12* (nyt)

»Medlemsstaterne giver de pågældende unge en målrettet og indgående orientering om de foranstaltninger, de har truffet, og om de dermed forbundne muligheder«.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. januar 1977.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI